

7. Таранець В. Г., Черняєва І.А. Трипільський субстрат: фонетичні ознаки в давньоєвропейських мовах. *На хвилях мови*. Ін-т укр.мови НАН України / упорядн.: О.С. Іщенко. Київ: КММ, 2011. 280 с.
8. Тищенко К. Всеслов'янські складники української мови. *Мандрівець*. 2010. № 3. С. 65–75.
9. Ткаченко О. Українська мова: сьогодення й історична перспектива. Київ: «Наукова думка», 2014. 513 с.
10. Ющук І.П. Українська мова в осяжності століть. *Бібліотечка «Дивослова»*. 2021. № 1. 56 с.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-348-4-56>

SUPPORT OF THE EU COMMON VALUES IN UKRAINE: THE EXPERIENCE OF INTERNATIONAL COOPERATION

ПІДТРИМКА СПІЛЬНИХ ЦІННОСТЕЙ ЄС В УКРАЇНІ: ДОСВІД МІЖНАРОДНОЇ СПІВПРАЦІ

Maslova A. V. **Маслова А. В.**

*Candidate of Pedagogical Sciences,
Associate Professor,
Associate Professor at the Department of
Methodology of Teaching
Germanic Languages
Bogdan Khmelnytsky Melitopol State
Pedagogical University
Zaporizhzhia, Ukraine*

*кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри методики викладання
германських мов,
Мелітопольський державний
педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького
м. Запоріжжя, Україна*

Goncharova O. A. **Гончарова О. А.**

*Candidate of Pedagogical Sciences,
Associate Professor,
Associate Professor at the Department of
Methodology of Teaching
Germanic Languages
Bogdan Khmelnytsky Melitopol State
Pedagogical University
Zaporizhzhia, Ukraine*

*кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри методики викладання
германських мов,
Мелітопольський державний
педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького
м. Запоріжжя, Україна*

Прагнення нашої країни стати повноправним членом ЄС є свідомим вибором українського народу. Цей вибір ґрунтується на національній самовизначеності, готовності українців протистояти збройній агресії і захищати кордони нашої Батьківщини у боротьбі за незалежність, бажанні поділяти й підтримувати такі важливі в умовах війни

загальноприйняті європейські цінності. Дотримання таких цінностей в сучасному українському суспільстві набуває надзвичайної актуальності, оскільки такий процес є невід'ємним кроком на шляху до євроінтеграції.

Питання збереження й підтримки спільних цінностей ЄС жваво обговорюються як зарубіжними (Ф. Асдеракі, С. Борса, М. Крего, Г. Домілеску, М. Шратц, В. Соріано, В. Веугелерс), так і вітчизняними дослідниками (Н. Бондаренко, О. Жуленьова, С. Золотухіна, Я. Казимир, Т. Маланчук, Н. Отрешко, О. Сахань, Н. Ткачова та інші). Проте, вважаємо, що зміцнення ключових цінностей в системі вищої вітчизняної освіти наразі потребує більш детального відображення. Саме тому **метою цієї публікації** є висвітлення особливостей імплементації проєкту команди викладачів Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького із запровадження загальноєвропейських цінностей в систему підготовки українських вчителів, що фінансується Європейським Союзом.

На визначення Н. Бондаренко, цінності являють собою «глибинні смислотвірчі орієнтації особистості або спільноти, які визначають цілі життя й переконання і виступають головним моральним рушієм у прийнятті важливих рішень» [1, с. 66]. Головними цінностями, що визначають розвиток освіти в ЄС, вважають демократію, індивідуальні свободи, людську гідність, рівність, захист прав людини, верховенство права, антирасизм, недискримінацію, толерантність, солідарність, інклюзію, мультимілінгвальну освіту, підтримку мовного розмаїття [2].

З метою підтримки таких важливих цінностей і прискорення інтеграції вітчизняної системи вищої освіти в європейській освітній простір командою викладачів МДПУ імені Богдана Хмельницького було розпочато проєкт «Зміцнення спільних цінностей ЄС через політику багатомовності в освіті та підготовці майбутніх учителів» («Strengthening the EU common values through the policy of multilingualism in the education and training of future teachers») № 101083321 – SEUCV ETT – ERASMUS-JMO-2022-HEI-TCH-RSCH. Проєкт проводиться в межах Програми Європейського Союзу Еразмус+ напряму Жан Моне та орієнтований на здобувачів вищої освіти освітнього ступеня Бакалавр, які спеціалізуються на навчанні іноземних мов дітей дошкільного віку та молодших школярів.

Головною *метою проєкту* є зміцнення спільних цінностей Європейського Союзу через європейську політику багатомовності під час підготовки майбутніх учителів. Вважаємо, що такий підхід покращить освітньо-педагогічний процес в Україні, а також наблизить його до європейських стандартів у сфері викладання іноземних мов, створюючи основу для вивчення та викладання іноземних мов з раннього віку та поширення спільних цінностей ЄС.

Проект матиме вплив на наступні *цільові групи*:

- 90 студентів-бакалаврів, залучених до навчання протягом 2023-2026 років, отримають знання про спільні цінності ЄС та проблеми вивчення та викладання іноземних мов у Європейському Союзі. Здобувачі освіти ознайомляться з європейським способом життя та провідними європейськими цінностями, опанують концепцію багатомовності та з'ясують освітні, політичні, економічні й соціальні питання, пов'язані з нею, розвинуть фахові компетентності щодо якісного навчання іноземних мов дітей дошкільного та молодшого шкільного віку. У довгостроковій перспективі це вплине на можливість їх кар'єрного зростання та перспективи постійного професійного вдосконалення відповідно до спільних цінностей ЄС.

- 300 учасників конференції (100 учасників щорічно протягом 3 років), 120 учасників семінару (40 учасників щорічно протягом 3 років), 120 учасників круглого столу (40 учасників щорічно протягом 3 років) отримають можливість ознайомитись зі спільними європейськими цінностями, стандартами освіти, матимуть можливість обговорити свій практичний досвід щодо поширення політики багатомовності.

Робота над проектом передбачає:

- розробку інноваційного навчального міждисциплінарного курсу «Зміцнення спільних цінностей ЄС через політику багатомовності в освіті та підготовці майбутніх учителів»;

- викладання цього курсу бакалаврам спеціальностей 014.021 Середня освіта (Англійська мова і література), 014.01 Середня освіта (Українська мова і література) (ОПП: Середня освіта. Українська мова і література. Англійська мова і література), 035.041 Філологія. Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська, Спеціальність 013 Початкова освіта (ОПП: Початкова освіта. Іноземна мова);

- створення електронного навчального посібника та портфоліо майбутнього вчителя іноземної мови з обов'язковим розділом «Як я пропагую спільні цінності ЄС через своє викладання»;

- проведення конференції «Зміцнення спільних європейських цінностей через освіту», круглих столів і семінарів, до яких залучатимуться як викладачі іноземних мов з різних українських університетів, шкільних і дошкільних закладів, так і науковці з усієї України;

- проведення здобувачами вищої освіти, які навчаються за програмою проекту, тренінгів, що дасть можливість поширити результати проекту по всій країні, оскільки студенти проходять педагогічну практику в різних регіонах країни.

Проект включає дві основні частини: теоретичну (60 годин), що передбачає викладання теоретичного курсу здобувачам освіти, та практичну (60 годин), що передбачає участь здобувачів освіти в інтенсивному тренінгу з навчання ключових цінностей ЄС та проходження ними педагогічної практики в закладах загальної середньої освіти. Частини складають один цикл. Цикл повторюється 3 роки поспіль.

Висновки. Наразі проект «Зміцнення спільних цінностей ЄС через політику багатомовності в освіті та підготовці майбутніх учителів» запущено в дію. Проміжні результати роботи команди над теоретичною частиною проекту свідчать про зацікавленість бакалаврів у вивченні європейського способу життя, який включає такі цінності, як людська гідність, свобода пересування та особисті свободи, демократія, рівність, верховенство права, права людини. Учасники курсу навчилися обговорювати та аналізувати спільні цінності ЄС, демонструвати практичні знання політики багатомовності ЄС та теорій і принципів, що лежать в її основі, критично оцінювати власний прогрес у розумінні спільних цінностей ЄС і політики багатомовності. Вважаємо, що базове розуміння ролі спільних цінностей ЄС здобувачами освіти стимулюватиме культурний і економічний розвиток України, а сам проект допоможе майбутнім учителям розвинути вміння використовувати європейські стандарти та ключові цінності під час навчання дітей іноземним мовам з раннього віку.

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them"

Література:

1. Бондаренко Н.В. Цінності об'єднаної Європи та їх формування в українській новій школі. *Science progress in European countries: new concepts and modern solutions: papers of the 8th International Scientific Conference*. July 12, 2019, Stuttgart, Germany. Ed. by L. Siebenberg. Stuttgart: ORT Publishing, 2019. P. 62–74.
2. The EU Values. URL: <https://ec.europa.eu/component-library/eu/about/eu-values/> (дата звернення: 9.08.2023).